

इपेपर हैन

वर्ष २३, अंक ५५ | पृष्ठ ८

Madhyana National Daily

www.madhyanhadaily.com

अराजक राजावादी

आन्दोलनका कमान्डर भनिएका दुग्गा
प्रसाई आफै दृत गतिमा कार हाँकेर
निषेधाज्ञा तोइन तस्थितका थिए ।
उनले आन्दोलनकारीहरूलाई अधि
बढन हौस्याएपछि प्रदर्शनकारीहरू उग्र
र अराजक बनेका थिए

निषिद्ध भा/मध्यान्ह
काठमाडौं, १५ चैत ।

वर्तमान संगतात्मिक व्यवस्थाको
पक्ष र विपक्षमा राजावादीमा शुक्रबार
एकै दिन २ प्रदर्शन भए । भूकूटीमण्डपमा
समाजवादी मोर्चाले गणतान्त्रको पक्षमा र
तीनसूनेमा राजावादी समूहले राजतन्त्रको
पक्षमा प्रदर्शन भए ।

तर, राजावादीको प्रदर्शन भने
हिसात्मक बनेको छ । प्रदर्शनकारीले
लुटपाट मच्चाउनका साथै आगजनी र
तोडफोड गरेका छन् । स्थिति काव्यावाहिर
गएसँगै स्थानीय प्रशासनले तीनकुने
क्षेत्रमा कफ्पूल लागाएको छ ।

राजतन्त्र पुनर्स्थापन गर्न नवराज
सुरेदी नेतृत्वका राजसंस्था पुनर्स्थापनाका
लागि संयुक्त जनान्दोलन सम्पर्क र
दुर्गा प्रसाई नेतृत्वको राष्ट्र राज्यता
घर्म, संस्कृति र नागरिक व्यापार
महाअभियानसहित राष्ट्रपालगायत
समूले प्रदर्शन गरेका थिए ।

समाजवादी मोर्चामा रहेका नेकपा
(माओवादी केन्द्र), नेकपा (एकीकृत
समाजवादी), नेत्रवक्तम कचन नेतृत्वको
नेकपा र नेपाल समाजवादी पार्टीले
गरेको गणतान्त्र पक्षको आन्दोलन भने
शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भएको छ ।

कसरी भयो अनियन्त्रित ?

प्रशासनले राजावादीहरूलाई तीनकुने क्षेत्रमा
प्रदर्शन गर्ने स्थान तोकेको थियो । उता, समाजवादी
मोर्चाको कार्यक्रम भूकूटीमण्डपमा तय भएको
थियो । मोर्चाको कार्यक्रम शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न
हुन्ने राजावादीहरूले भने सुरुदेखि नै निषेधित क्षेत्र
उल्लंघन गरेको नया वासिन्वरतर अधि बढने प्रयास
गरेका थिए ।

तीनकुने क्षेत्रमा राजावादीको शक्ति प्रदर्शन
सुरु हुन्दै गर्दा आन्दोलनका कमान्डर भनिएका दुर्गा
प्रसाई आफै दृत गतिमा कार हाँकेर निषेधाज्ञा
तोइन तस्थितका थिए । तीव्र गतिमा गाडी चलाउदै
उनले पुर्ही घेरासमेत तोडेका थिए । उनले
आन्दोलनकारीहरूलाई अधि बढन हौस्याएपछि
प्रदर्शनकारीहरू उग्र र अराजक बनेका थिए ।

निषेधित क्षेत्र तोडन नदिएको आक्रोशमा
प्रदर्शनकारीहरू भौतिक संरचना तोडफोड, आगजनी
र लुटपाट गर्नीत लागे । प्रहरीले स्थितिलाई
नियन्त्रणमा लिन सुरुमा लाई भ्राता, अश्रुयास र
हवाई फायर गरे पनि स्थिति नियन्त्रणमा आउन सकेन
बर प्रदर्शनकारीहरूले वय अराजक बढै व्यक्तिका
घर, सरकारी तथा निर्जी घर गाडी, प्रहरी विट, पार्टी
कार्यालय तोडफोड र आगजनी गरे । उनीहरूले
आसपासका घर, पसल तथा

२ जनाको मृत्यु

शुक्रबार भएको प्रदर्शनमा २ जनाको
मृत्यु भएको छ । तीनकुने मा भएको
प्रदर्शनका प्रहरीसँग भएको भूकूटपूर्ण
नगरपालिका-४ गाम्चाका २९ वर्षीय सविन
महजनको मृत्यु भएको छ ।

प्रहरीका अनुसार भूकूटपूर्ण क्रममा
उनको घाँटीमा गोली लागेको थियो । गोली
लागेपछि ढालेको उनको उपचारार्थ लैजांदा
त्रिवि शिक्षण अस्पतालमा मृत्यु भएको हो ।

त्यसैगरी राजावादीले आगजनी गरेको
तीनकुनेस्थिती एक घरमा जलेर १ जना
पत्रकारको मृत्यु भएको छ । राजावादीहरूले
उग्र प्रदर्शनका क्रममा प्रहरी वसेको
आरोपसहित आगो लगाइएको उक्त भवनमा
जिउदै जलेर एंभियन्युज टेलिभिजनमा कार्यरत
सुरेश रजको मृत्यु भएको हो ।

कहाँ चुक्यो प्रहरी ?

राजावादीको प्रदर्शन हिसात्मक हुन सक्ने
सूचना गृह मन्त्रालय र सुरक्षा अगले विहारबाट
नै पाएका थिए । त्यस हिसाबले शुक्रबारको
प्रदर्शनकारीहरू ध्यान दिई नेपाल प्रहरी र सशस्त्र
प्रहरीका गरी करिब ४ हजार सुरक्षाकर्मी
परिचालन गराएको थियो । प्रसाईले निषेधित
क्षेत्र ताङ्गेपछि सुरक्षाकर्मीले उनीहरू रोक्ने
नसक्नुले नै प्रदर्शनलाई

» पृष्ठ २ मा

उद्धण्ड प्रसाई, ज्ञानेन्द्रमाथि प्रश्न

राजावादीलो प्रदर्शन यति उद्धण्ड भयो कि व्यक्तिको ज्यान गयो, निजी सरपतिमा क्षति भयो, सरकारी गाडी जले । आन्दोलनको न्यूनतम जान्याताको अवलम्बन भएन । राजावादीको यो प्रवृत्तिले पूर्वजाजा ज्ञानेन्द्रले चाहेको छ

दिवाकर अधिकारी/मध्यान्ह
काठमाडौं, १५ चैत ।

स्तरवर्तनाको मिसस्युजु
(दुरुपयोग) भयो । सम्बन्ध
समाजले कल्पनासहीत
गर्न नसक्ने हिस्सा तीनकुने
प्रदर्शनमा भएको छ

■ ध्वनि रिजाल
सहस्रचिव, गृह मन्त्रालय

निष्कर्ष निकालिएको छ । उनी भन्दून,
स्वतन्त्रताको मिसस्युज भयो । सम्बन्ध
समाजले कल्पनासहीत गर्न नसक्ने
हिस्सा तीनकुने प्रदर्शनमा भएको छ ।

राजावादीको प्रदर्शनको रिपोर्टिङमा
रहेका एभियन्युज टेलिभिजक प्रकार
सुरेश रजको मृत्यु भएको छ ।

अक्तुर प्रदर्शनकारी २९ वर्षीय सविन
महजनको पनि मृत्यु भएको
छ । १५ जना प्रदर्शनकारी र १५ जना
सुरक्षाकर्मी घाइते भएको छ ।

राजावादी आन्दोलनको कमान्ड
दुर्गा प्रसाईले गरेका थिए । प्रसाई नै
उद्धण्ड भएको प्रहरी नै किचौलाई गरी
गाडी चलाएका थिए । प्रसाईको कारण
आन्दोलन भड्किएको कठिनयोगी
आंकलन छ ।

प्रसाईलाई पूर्वजाजा ज्ञानेन्द्र शाहको
समर्थन रहेको बताइन्छ । » पृष्ठ २ मा

बहसमा सीमित द्वन्द्वपीडित

न्याय दिने विषयमा शान्ति सरकारौताका हस्ताक्षरकर्ताहरू नै प्रतिबद्ध देखिएनन्

जीवन शर्मा/सम्प्रक्षम
काठमाडौं, १५ चैत ।

१० वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वा तत्कालीन
विदेशी पक्ष र राज्य पक्षको ज्यादातीवाट
पीडित नागरिकलाई न्याय दिने विषयमा १८
वर्षदेखि भएको बहस अरै व्यवहारमा आउन
सकेको छैन । सक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी
विधेयक ऐन बनेर आइसके पनि दलहरूबाट
यसको कार्यान्वयन नहुदा पीडितले न्याय

पाउन नसकेको हुन् ।

५ मार्च २०६३ मा भएको विस्तृत
शान्ति सम्झौतातामी द्वन्द्वपीडितले न्याय
पाउने आशा गरेका थिए । सोही सालदेखि
मुलुकले शान्तिको उत्तर मनाउदै
भएको थियो ।

यद्यपि, यो विषय १८ वर्षेदेखि
राजनीतिक बहसमा मात्र केन्द्रित छ । शान्ति
सम्झौताका सुध्य हस्ताक्षरकर्ता नेपाली
काग्रेस, नेकपा एमाले र नेकपा (माओवादी)
केन्द्रले सक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी
विधेयक ऐन सीमित गर्दै आएका छन् ।

द्वन्द्वपीडितलाई न्यायको न्यूनता
नपाएको गुनासो बहालारे सुन्न नसकेको
शहीद प्रतिष्ठान नेपाल ओखलढुङ्गाको अधिक
तथा नेकपा (माओवादी केन्द्र)को केन्द्रीय
सदस्य चम्पा कार्यालय विधेयक ऐन
दलहरू द्वारा दलहरू द्वारा देखिएका
कुराहरू कायान्वयन गर्ने विषयमा अहिलेसम्म
राजनीतिक दलहरू प्रतिवद देखिएका
पाइएको छैन । उनले मयान्द्रसंग भनिन् ।

पीडितहरूको न्यायिक निरूपणका
सन्दर्भमा दलहरू प्रतिवद नर्विचुपके कारण
अहिलेसम्म द्वन्द्वपीडितहरूले न्याय पाउन
नसकेको उनको बाबी छ ।

यो विषयमा पछिल्लो पटक
संसदमा प्रतिविधित गर्ने शान्ति सम्झौताका
हस्ताक्षरकर्ता दल कायेस, एमाले र
माओवादीबीच शान्ति प्रक्रियाका बाबी काम
दूर्याउन सक्रमणकालीन । » पृष्ठ २ मा

विदेशी र
सरकार पक्षको भएको
७ बैदे सरकारौतानु अनुसार
द्वन्द्वपीडितलाई न्याय
दिने विषयमा १८
वर्षदेखि भएको बहस अरै
व्यवहारमा आउन सकेको छैन । सक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी
विधेयक ऐन बनेर आइसके पनि दलहरूबाट
यसको कार्यान्वयन नहुदा पीडितले न

पश्चगमनको दुष्प्रयासविरुद्ध गोलबन्द हुन एमालेको आह्वान

काठमाडौं/मस-नेकपा (एमाले) ले सबै राजनीतिक दल पश्चगमनका दुष्प्रयासका विरुद्ध गोलबन्द हुन आवान गरेको छ। एमालेका महासचिव शक्र पोखरेले शुक्रवार विजित जारी गर्दै सबै राजनीतिक दल, नागरिक समाज र आमनेपाली जनतालाई लोकतन्त्रका पक्षमा र पश्चगमनका दुष्प्रयासका विरुद्ध गोलबन्द हुन आवान गरेका छन्।

एमाले ले पूर्व राजावादीहरूको अराजक समूहले काठमाडौंको तीनकुने, कोटेश्वर र जडियुटी क्षेत्रमा देखाएको उडण्डता, अराजकता र हिसाको घोर भत्तना गरेको छ। एमाले महासचिव पोखरेले आजका आपाराधिक क्रियाकलापमा संलग्नलाई

तत्काल कानुनी दायरामा ल्याउन र शान्ति सुरक्षाको प्रभावकारी प्रवन्ध गर्ने

सरकारसँग माग गरेका छन्।

'शान्तिपूर्ण प्रदर्शनका नाममा सुरक्षा

घेरा तोड्ने, सुरक्षाकर्मीमाथि आक्रमण गर्ने, हतियार खोन्ने, सबैसाधारण नारायणका घर, व्यावसायिक भवन, सचार गृह, राजनीतिक दलका कार्यालय र सरकारी भवन माथि आगजनी गर्ने, लूपाटा गर्ने, जानी-जानी हिसा र आठालाई दुरुस्ताहन गर्ने तथा मुलुकको लोकतान्त्रिक प्रणालीलाई विधाले अराजकतातार धक्केले यस्ता आपाराधिक क्रियाकलाप निन्दीय छन्,' महासचिव पोखरेले जारी गरेको विजितमा उल्लेख गरिएको छ।

उल्लेख एमाले लोकतान्त्रिक गणतन्त्र र नेपालको सविधानको रक्काका लागि दुहाला पूर्वक उभिने संकल्प समेत गरेको बताएका छन्।

लोमान्थाडमा अस्पताल बन्यो, छैन उपकरण र जनशक्ति

मुस्ताड/मस-उपल्लो मुस्ताडको लोमान्थाड गाउँपालिकामा पाँच श्यायाको आवारभूत अस्पताल भवन निर्माण गरिएको छ। संघीय सरकारको एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रमन्तर्गत लोमान्थाड गाउँपालिकाको सहलगानीमा साढे दुई तले आवारभूत स्वास्थ्य सेवा भवन निर्माण गरिएको हो। उपल्लो मुस्ताडका आगरिकला ई स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याहार निर्माणको टेक्का सम्झौता गरिएको थिए। सम्झौता अधिक वर्ष २०३०/३१ मा पूर्वाधार निर्माणको टेक्का सम्झौता गरिएको थिए। सम्झौता अधिक दुई वर्ष रहेको लोमान्थाडमा आवारभूत स्वास्थ्य सेवा पूर्वाधार निर्माण चन्द्र गर्दा कोरोना माहामारी र प्रतिकूल मौसमलगायतका

कारण तोकिएको समय सम्पन्न हुन सकेको थिएन। टेक्का सम्झौताअनुसार उक्त भवन आवर २०३०/३१ जेठमा सकिनुपर्ने थिए।

लोमान्थाड-५ लोमान्थाड बजार नजिक

२७ कोठे भवन निर्माण गरिएको हो। उक्त भवन रु सात कोरोड १९ लाखको लागतमा निर्माण सम्पन्न गरिएको गाउँपालिकाका निर्मित कार्यालय प्रमुख विकास केसीले

लोमान्थाड बजार नजिक

जानकारी दिए।

विशेषज्ञ चिकित्सकसहितको सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले शल्यकिया कक्ष, एसरे कक्ष, त्याब कक्ष, प्रसुति कक्ष, फार्मेसी कक्षलगायत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मी बस्ते आवास निर्माण गरिएको उनले जानकारी दिए।

लोमान्थाडको अव्यक्त टर्सीनर्वु गुरुडले उपल्लो मुस्ताडका नागरिकलाई आवारभूत स्वास्थ्य सेवाको सुविधा पुऱ्याहार भवन निर्माण गरिएको बताए। भवन बनेकर्ने सेवा सञ्चालन गर्ने उपकरण र जनशक्ति अभाव भएको उनको भनाइ छ। 'सेवा सञ्चालन गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारको सहयोगको आवश्यकता छ,' अव्यक्त गुरुडले भने।

विद्यालयको अव्यक्त टर्सीनर्वु गुरुडले उपल्लो मुस्ताडका नागरिकलाई आवारभूत स्वास्थ्य सेवाको सुविधा पुऱ्याहार भवन निर्माण गरिएको बताए। भवन बनेकर्ने सेवा सञ्चालन गर्ने उपकरण र जनशक्ति अभाव भएको प्रदर्शन र आवासभाको आवास निर्माण गर्ने तीनकोनमा राजतन्त्र समर्थकद्वारा भएको प्रदर्शन र आमसमा हिसात्मक हुन पुऱ्योको अनुगमनबाट पाइएको छ।

प्रसाइंलाई प्रकाउ गर्न आदेश आगजनी, तो डफोडे र लुपाटोको घटनामा मुख्य जिम्मेवार ठहर गर्दै दुर्गा प्रसाइलाई पकाउ गर्न साकाराते आदेश दिएको छ। उनी अहिले समर्कनिहीन भएको छन्। उनलाई पकाउ गर्न भक्तपुरस्थित घरमा खोजी गर्दा प्रहरीले फेला पार्न सकेन। उपत्यका प्रहरी कार्यालय र जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंको टोली उनको खोजीमा जुटेको छ।

भीडलाई उम्हारी अराजकता मच्याएरपछि प्रसाइलाई तीनकुनेबाट वारिएरिका थिए। उनीनी वर्ष यैनिक अत्यसंख्यक सुनिलबाबु पन्तले साइबर अपराधमा उजुरी दर्ता पनि गराएका छन्।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी कार्यालयमा छिन्ने योजना बनाएको भिडियोसमेत भेटेपछि उनलाई पकाउ गर्न आदेश।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

विशेषप्रकृ राजावादीमा

मार्गदर्शक भएको छ।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि तातोहरूको दर पार्टी

कार्यालयमा योजना बनाएको थिए।

प्रहरीले आन्दोलनको अधिल्लो

दिन केही व्यक्तिमाफ दुर्गा

प्रसाइलाई आन्दोलनमा दमन गर्ने

अवस्था ल्याउने र केही माछ्ने

मरेपछि त

प्रस्तक-समीक्षा

तत्कालीन समय र समाजका कथाहरु

कथाकार धनमान श्रेष्ठमा वर्तमान युवा पुस्तको कथामा जस्तो वैरिक वेतना, नवीन प्रयोग र दगदार कथानक नभए पनि तत्कालीन समयको वेतसँगसँगै सामाजिक यथार्थलाई टपकक टिपेर कथामा उतार्ने सामर्थ्य पाइन्छ...

■ रत्न प्रजापति

पछिलो समय सप्ताहरूका चुनिएका सिजना संग्रह गरी पुनः प्रतिनिधि संग्रह प्रकाशन गर्ने परम्परा विस्तारै बढ्दै गएको छ। प्रतिनिधि संग्रह भनिसकेपछि सो संग्रहमा समावेश भएका सिजनाले कृनै समय, समाज, विषय र विचारको प्रतिनिधित्व गरेका हुन्छन् भन्ने मान्यता पनि रीढिआएको छ।

प्रतिनिधित्व गर्ने सामर्थ्य भएका सिजना समावेश गरिने हुन्दा प्रतिनिधि संग्रह भनिसकेपछि सो संग्रहमा समावेश भएका सिजनाले कृनै समय, समाज, विषय र विचारको प्रतिनिधित्व गरेका हुन्छन् भन्ने मान्यता पनि रीढिआएको छ।

प्रतिनिधित्व गर्ने सामर्थ्य भएका सिजना समावेश गरिने हुन्दा प्रतिनिधि संग्रह भनिसकेपछि सो संग्रहमा समावेश भएका सिजनाले कृनै समय, समाज, विषय र विचारको प्रतिनिधित्व गरेका हुन्छन् भन्ने मान्यता पनि रीढिआएको छ।

प्रतिनिधित्व गर्ने सामर्थ्य भएका सिजना समावेश गरिने हुन्दा प्रतिनिधि संग्रह भनिसकेपछि सो संग्रहमा समावेश भएका सिजनाले कृनै समय, समाज, विषय र विचारको प्रतिनिधित्व गरेका हुन्छन् भन्ने मान्यता पनि रीढिआएको छ।

यो संग्रहमा २०२४ सालदेखि २०७० सालसम्मा लेखिएका र विभिन्न पत्रपत्रिकामा प्रकाशित जम्मा १६ बटा कथाहरु समावर्त्तिछन्।

संग्रहका कथाहरुको पठनपछि यो प्रतिनिधित्व कथासंग्रह प्रकाशन गरिन्दै औरिण्डियो पुस्टि भएको महसुस हुन्छ। हरेक कथाले तत्कालीन समय, समाज, विषय र विचारको कुनै न कुनै रूपमा प्रतिनिधित्व गरेको पाइन्छ। कथा पठनका क्रममा तत्कालीन समय र समाजको परिवेश, घटना, दृश्य र पात्रहरु चलचित्रको पर्दामा भई आँखामा आउँछन्। त्यतिखेर पठनको छुट्टै आनन्द प्राप्त हुन्छ र भिन्नै अनुभूति हुन्छ।

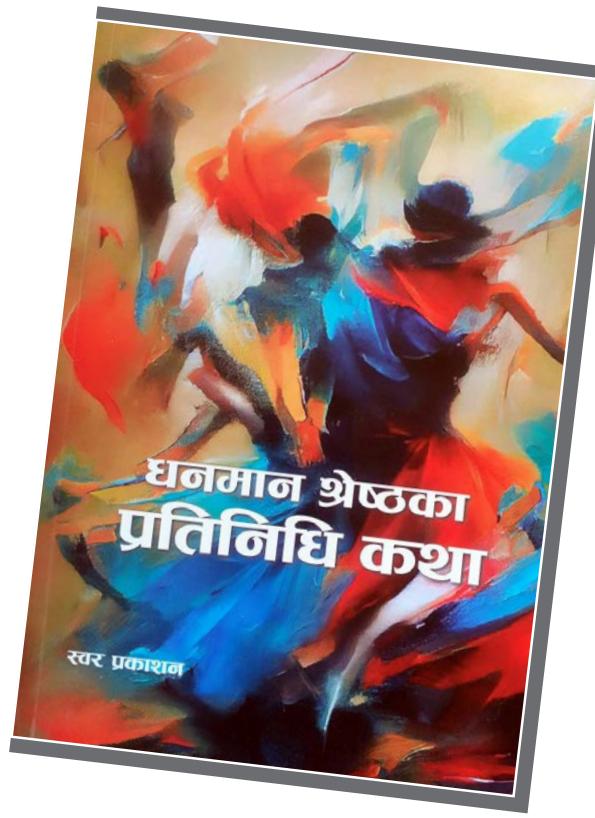
कथाकारले तत्कालीन समय र समाजका भिन्न विषयहरूलाई कथानक बनाएर आफ्ना विचारको सौन्दर्यले सजाएर लेखिएका कथाहरुले पठनको बेरेकै आनन्द दिन्छन्। कृनै वाद र सिद्धान्तलाई अर्थात् नारी स्वतन्त्र विचारमा लेखिएका अत्यन्त रस र सहज प्रवाहक कथाहरुले पाठकलाई सुन्दरित अन्त्यसम्म उत्तिकै मोहित बनाई राख्न्छन्। छोटो आयामका कथाहरुले पठनमा उत्पादन भन्ने पनि जगाउँछन्। यो उत्साहले पठनको आनन्दबाट दोबाट बनाउँछ।

धेरैजसो कथाहरु सामाजिक यथार्थको धरातलमा लेखिएका छन्। यद्यपि, कुनैकुनै कथामा राजनीतिक पृष्ठभूमिलाई पनि कथानक बनाइएको छ, जुन कथामा तप्तिवेशको राजनीतिक पृष्ठभूमि र त्यसले सिजना गरेको फरक परिस्थितिको चित्रण गरिएको छ।

अधिकांश कथा यामीनी परिवेशमा लेखिएका कथा पनि छन्। कथाका अधिकांश पात्रहरु गरिन्दै लेप्सिएर असहजता र अभावमा बाँचेका छन्। तथापि, ती पात्रमा आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक चेतनाको स्तर बढ्दै गरेको संकेत पाइन्छ।

पात्रको यौन मनोविज्ञान, विकृत मनोदेशा, मानसिक अन्तरद्धन्द, मानवीय संवेदना आदिको विश्लेषणमा कथाकारको कलम दरिलोसँग चलेको महसुस हुन्छ। विशेषगरी पात्रको मनोविश्लेषण अत्यन्तै प्रभावशाली लाग्छ। पात्रको मनोदेशाले पाठकको हृदयलाई पनि उत्तिकै अभिभूत त्याउँछ।

संग्रहको पहिलो कथा 'कैदी' राणा, राजा र प्रजाको तत्कालीन समयलाई प्रतिविम्बित गर्ने प्रभावशाली कथा हो।

'यौदा भ्रम' एउटा उत्कृष्ट यौन मनोवैज्ञानिक कथा हो। स्वास्थ्यीको मृत्युपछि मानसिक रूपमा विक्षिप्त जस्तै भएको एउटा पात्र कुमारको अस्याभाविक क्रियाकलाप र उसको मनोदेशलाई चित्रण गरिएको यो कथा निकै मार्मिक छ।

'कान्धी स्वास्नी' कथामा विशेषतः मातृत्वमोहलाई जोड दिएको छ। त्यही मातृत्वमोहलाई पूर्ण बनाउन स्वास्नी मान्द्यो जस्तोसूकै उपाय अपनाउन सक्छन् भन्ने संकेत यो कथाले गरेको छ।

यसै, 'मेला' एउटा सदेशमूलक कथा हो। पाप नगरे पाप पाखाले दुख गर्ने पैदैन भन्ने सामाजिक सदेश दिने यो कथाले सामाजिक आदम्बरमाथि नजार्निदौ किसिमले तीखो व्यर्य पनि प्रहार गरेको छ।

रोजीरोटिका लागि धर परिवार, समाज र देशबाट पनि ताढा जानुपर्ने तत्कालीन परिस्थितिजन्य बाध्यताको चित्रण गरिएको मर्मस्पर्शी कथा हो- 'टाढाको सम्भक्ना!' 'रोगालाल' एउटा उत्कृष्ट कथा हो। राजनीतिक चेतसहित ऐतिहासिक पृष्ठभूमिमा लेखिएको यो कथाले कथाकारको राजनीतिक चेताउन भएको पुष्टि पनि गरेको छ।

फिनोरूपमा राजनीतिलाई पृष्ठभूमिमा बनाइएको यस कथामा तत्कालीन राजनीतिक परिस्थितिको प्रतिविम्ब झफ्लिएको छ। शहीदको सपना पूरा नभएको आशय कथामा आएको छ।

अचानक बेहोस हुन्मध्यो र एम्बुलेन्स बोलाएर मोडहरूले यैरिएका हुंदा रेतेछन्। मेरो दादाको जीवनले पर्न यस्तै अतिकृष्ट मोड पार गरायो, जसले गर्दा मुटुको भल्म परिवर्तन गर्नुपर्ने एकदम जटिल शल्यकियावाट उहाँलाई जीवनको दोस्रो मौका पाउने अवसर दियो।

काठमाडौंस्थित मेडिसिनी अस्पतालको अत्यन्तै कुशल चिकित्सक, समर्पित नस र हामो परिवारको अदुट साथेरे उहाँले मृत्युको मुखबाट फैकर नयाँ जीवन पाउने मौका पाउनुपर्ने। यो अवस्था उहाँको संघर्ष, दुख, हामो आशा, विसास र मेडिसिनी अस्पतालका सबै व्यक्तिव्यरुले विसास र साथका कारण भएको हो।

दादाले मेरा लागि गर्नभएको त्याग र साथ, सहयोग कसरी बयान गराई म? भन्ने शब्द छैन। भन्नु नै पर्दा, एउटा परिवारको सदस्य मार नभएर परिवारको बालियो खम्मा हुन्नुपर्न्छ उहाँ। उहाँको कार्य र सरल जीवनशैली, सकारात्मक दृष्टिकोण र सवैलाई सहयोग गर्ने भावनाले मलाई सधै प्रभावित पारिरहन्छ।

समयको खेल हो। केही महिनापछि उहाँलाई यस्तै अवस्था विस्तारै सुधार द्दै आयो।

त्यसै ब्रह्मनिर्गत मेडिसिनी अस्पतालको उपचारको प्रयोग गरेको थियो। उहाँलाई यस्तै अवस्था विस्तारै सुधार द्दै आयो। आइसीयुमा दादालाई श्वासप्रश्वासमा सहयोग गर्ने भैनिलेटरको प्रयोग गरिएको थियो।

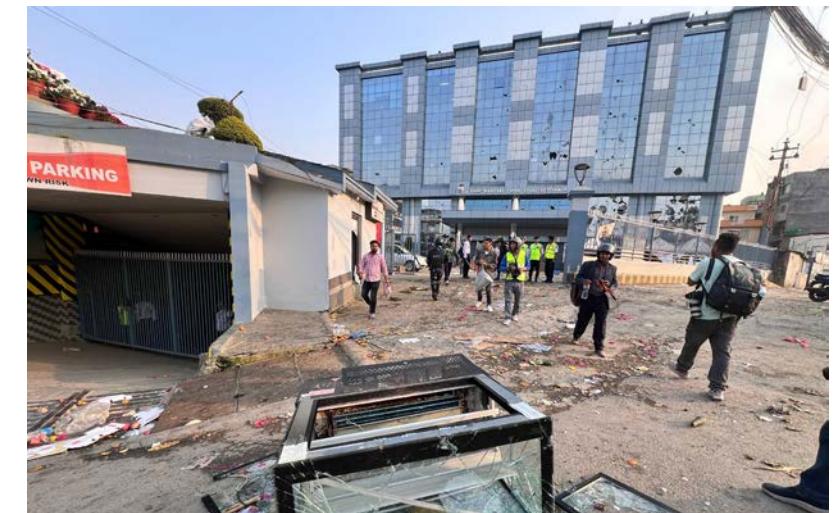
उहाँलाई यस्तै अवस्था विस्तारै सुधार द्दै आयो। उहाँलाई यस्तै अवस्था विस्तारै सुधार द्दै आयो। उहाँलाई यस्तै अवस्था विस्तारै सुधार द्दै आयो।

त्यसै ब्रह्मनिर्गत मेडिसिनी अस्पतालको उपचारको प्रयोग गरिएको थियो। उहाँलाई यस्तै अवस्था विस्तारै सुधार द्दै आयो।

आइसीयुमा कार्यरत नर्सहरूले उहाँको

तत्कालीन समय र समाजका कथाहरु

राजावादीको हिंसात्मक प्रदर्शन

शुक्रवार राजसंस्था पुनर्स्थापनाका लागि संयुक्त जनआन्दोलन समितिले राजधानी काठमाडौंमा गरेको हिंसात्मक प्रदर्शन। तस्वीर : मध्यान्ध

मेरो डान्स युनिभर्स र मेरो भ्वाइस युनिभर्स शीर्ष १० मा पुग्नेलाई ३ लाख पुरस्कार

काठमाडौं/मस- नृत्य प्रतियोगिता 'मेरो डान्स युनिभर्स' र गायन प्रतियोगिता 'मेरो भ्वाइस युनिभर्स'को शीर्ष १० मा पुग्ने हरेक प्रतिस्पर्धीले जनही ३ लाख रुपैयाँ पुरस्कार पाउने भएका छन्।

ने पाली संस्कृतिलाई प्रस्तुत्याका साथ सुनु गरिएको २ प्रतियोगिताका आयो जक इन्ट्रू-ने सनल बे ल परे यर एन्ड सपोट फाउन्डेशन अफ अमेरिकाका अध्यक्ष डिल्ली अधिकारीले अन्तिम प्रतिस्पर्धा हुने दुवै कार्यक्रम शीर्षीयो गीतालाई सम्मानस्वरूप उत्तर पुरस्कार दिनुपर्ने घोषणा गरेका हुन्।

उनले भने, 'आपनो माटो को सुगन्ध सहितको मीलिक संस्कृतिलाई भावी

पुस्तामा पुन्याउने अभियानले नेपालीको सास्कृतिक राष्ट्रवाद अभ मजबूत बनाएको छ।

नेपाली जातिको पहिचान अभ सशक्त बनाउन र संस्कृतिका माध्यमबाट नेपाली जातिलाई एकत्रबढ बनाउन गायन र नृत्यका कार्यक्रम गरिरहेका छन्।

उनले नेपाली संस्कृति परिभ्रमा र उनीहरूलाई प्रशिक्षित गरी तिखार्ने अभियानमा लान्ने सम्पूर्ण प्रशिक्षकमा अभार व्यक्त गर्ने यसमा राज्यले निरन्तर साथ दिनुपर्ने धाराना राखे।

विश्वभरका अंडसनबाट गायनमा १२० लाख, उपविजेताले १० लाख र तीतीय हुनेले ५ लाख पाउने जानकारी परिन कार्यक्रममा विद्यार्थीको थियो।

'मिस्टर एन्ड मिस हिमालय'मा छानिए ३ विजेता

काठमाडौं/मस- 'मिस्टर एन्ड मिस हिमालय'मा ३ विजेता छानिएका छन्। एपी युटी पालिरले आयोजना गरेको प्रतियोगितामा सिनियर र जुनियर गरेर एकसाथ ३ विजेता छानिएका हुन्।

प्रतियोगितामा जुनियर मिस्टर हिमालयको उपाधि लिविस क्लियरले जिते। यसै, प्रतियोगितामा मिस हिमालयको सिनियरताको उपाधि कल्पना बुढाथोकीले जितिन् भने जुनियरताको उपाधि अभियान द्रक्कलले जितिन्।

सिनियर मिस हिमालयतर्फ विनिता मानन्धर फर्ट्ट र रनरअप, सेकेन्ड रनरअप र सम्पदा ख्वास थर्ड रनरअप घोषित भए।

जुनियर मिस हिमालयतर्फ दीपिका क्षेत्री फर्स्ट रनरअप, सासा थ्रेष सेकेन्ड रनरअप र प्रजा थ्रेष थर्ड रनरअप घोषित भए।

प्रतिनिधिसभाकी उपसभामुख इन्द्रिया राना मगरको प्रमुख आतिथ्यमा भएको प्रतियोगिताको निर्णयकमा अभिनेता सलोन बस्त, पूर्व मिस नेपाल नप्रता थ्रेष, व्यावसायक मेकअप अर्टिस्ट तथा मेकअप ट्रेनर टेकराज पाण्डे, मिस नेपाल इन्टरनेशनल, २०२४ सुयशा राउत र मिराकल एकेडेमी सीतापाइलकी प्रिन्सिपल मनकुमारी पोखरेल थिए।

अनुशासनले सफलतालाई दीर्घायु बनाउँछ : अभिनेता आचार्य

काठमाडौं/मस- कलाकार हरिवंश आचार्यको पहिचान नै हास्य व्यंग्यात्मक प्रहसन र प्रस्तुति रहदै आएको छ। तर, २०७९, सालमा प्रदर्शन भएको चलचित्र 'महापुरुष'मार्फत राष्ट्रिय चलचित्र पुरस्कारमा उत्कृष्ट अभिनेता घोषणा भएर पुरस्कृत भएर छ। उनले आफूलाई नियमितमान्वा फरक भूमिकामा प्रस्तुत गर्दै आइरहेका छन्।

६७ वर्ष पुरिसब्दा पनि आफ्ना कामलाई उनले गम्भीरतापूर्वक लिन्दूले र नयाँ कलाकारभै महिनेत गरेर आफ्नो कर्म गर्दूँन्। हालै आयोजना परिएको एक अन्तर्राष्ट्रिय अभिनेता आचार्यले अनुशासनले सफलतालाई दीर्घायु बनाउने बताए।

उनले भने, 'चलचित्रमा अभिनय गर्दा होस् वा प्रहसन गर्न अहिले पनि मेरो मुटु ढुक्कुक हुन्छ, मनमा डर उत्पन्न हुन्छ। त्यो डर भेदेको मेरा लाग्न अनुशासन हो। त्यसले मलाई मिहिनेत गर्ने प्रेरित गर्दै, त्यही काम गरेर आफ्नाकारिताको यात्रा यहाँसम्म आइयुनेको हो जस्तो लाग्न।'

स्वस्य शरीर, शान्त मानसिक अवस्थासँगै आफ्नो सोच ३७ वर्षको युवा जस्तो भएका कारण काम गर्ने ऊर्जा उनलाई प्राप्त हुन्छ। कक्षारात्रको आफ्नो रहन उनीहरूलाई प्राप्त हुन्छ।

उनीहरूले निर्वाचित कलाकारिता सुन गरेका अभिनेता आचार्यले नाटक नाटकीको समय भइसकेको छ। यद्यपि, मध्यमा गरिने प्रहसन र नाटक उस्तै भएको अभिनेता आचार्यले जिताए।

नाटक र प्रहसन उस्तै हो, खासै अन्तर छैन किम्कि द्वैषम्य दर्शकको आगाडि मध्यमा कलाकारले आफूलाई प्रस्तुत गर्दूँन्। यैले यसै वर्ष पनि केही प्रहसन र नाटक नाटकीको अभिनेता आचार्यले जिताए।

उनले कला क्षेत्रका लागि रंगमञ्च आमाको काम गर्न पाउदा मलाई सहज महसुस हुन्छ, आफैले लेखन वा निर्देशन गरेको पात्रलाई निर्वाचित गर्न आल वर्षी भिन्नै गर्नुपर्नां, उनले भने। उनले अभिनय गरेको चलचित्र 'भूठान' र 'हरिवाहादुरुको जुता' आउदो वर्ष २०८२ सालमा प्रवर्षन हुने छन्।

स-साना भूमिकामा देखिए पनि उनले 'जीवनरेखा' र 'वास्तव' परिंग राप्ती र बढी समय पर्वमा देखिने भूमिका प्राप्त गरे। त्यसपछि अभिनयमा सक्रिय रहेका अभिनेता आचार्यले अहिले पनि उन्तै रूपमा निरन्तर राहारीहो गर्ने बाबूलाई नाटक नाटकीको अभिनेता आचार्यले बताए।

उनले अभिनय गरेको पात्रलाई चलचित्र 'कुमारी' हो। उक्त चलचित्रमा कलाकार चाहिएको सुचना गोरखापत्र दैनिकमा देखेपछि अभिनेता आचार्यले आफू अभिनेता गर्न इच्छुक रहेको निवेदन दिएको थिए। उक्त चलचित्रका निर्देशकको अगाडि एउटा चलचित्रको दृश्यलाई राप्तीसँग प्रस्तुत गरिए तापनि आफू उत्तर भूमिकाका लाग्न छनोट नभएको अभिनेता आचार्यले बताए।

उनले अभिनय गरेको पात्रलाई चलचित्र 'कुमारी' हो। उक्त चलचित्रमा कलाकार चाहिएको सुचना गोरखापत्र दैनिकमा देखेपछि अभिनेता आचार्यले अहिले पनि उन्तै रूपमा निरन्तर राहारीहो गर्ने बाबूलाई नाटक नाटकीको अभिनेता आचार्यले बताए।

स-साना भूमिकामा देखिए पनि उनले 'जीवनरेखा' र 'वास्तव' परिंग राप्ती र बढी समय पर्वमा देखिने भूमिका प्राप्त गरे। त्यसपछि अभिनयमा सक्रिय रहेका अभिनेता आचार्यले अहिले पनि उन्तै रूपमा निरन्तर राहारीहो गर्ने बाबूलाई नाटक नाटकीको अभिनेता आचार्यले बताए।

उनले कला क्षेत्रका लागि रंगमञ्च आमाको काम गर्न पाउदा मलाई सहज महसुस हुन्छ, आफैले लेखन वा निर्देशन गरेको पात्रलाई निर्वाचित गर्न आल वर्षी भिन्नै गर्नुपर्नां, उनले भने। उनले अभिनय गरेको चलचित्र 'भूठान' र 'हरिवाहादुरुको जुता' आउदो वर्ष २०८२ सालमा प्रवर्षन हुने छन्।